

Õiguskantsleri Kantselei

Teie nr

Meie 07.04.2021 nr 14-3/210698/2102424

Volikogu istungi kokkukutsumine

Lugupeetud avaldaja

Küsisite, kas Valga Vallavolikogu esimehe tegevus volikogu istungi kokkukutsumisel 26. aprilliks 2021 on olnud õiguspärane. Neliteist volikogu liiget esitas 26. märtsi 2021 volikogu istungil umbusaldusavaldused vallavanemale, kolmele vallavalitsuse liikmele ja volikogu esimehele. Ühtlasi nõudsid nad volikogu erakorralise istungi kokkukutsumist 9. aprillil 2021.

Volikogu esimees ei ole keeldunud volikogu istungit kokku kutsumast. See, et volikogu esimees on kutsunud volikogu istungi kokku 26. aprilliks 2021, on õiguspärane. [Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus](#) (KOKS), [Valga valla põhimäärus](#) ega [Valga Vallavolikogu töökord](#) ei nõua volikogu esimehelt volikogu istungi kiiremat kokkukutsumist.

Volikogu istungi kokkukutsumine on volikogu esimehe ülesanne (KOKS § 42 lõike 1 punkt 1). Volikogu istungi kutsub volikogu kehtestatud korra kohaselt kokku volikogu esimees või tema asendaja - aseesimees või selle puudumisel volikogu vanim liige (KOKS § 43 lõike 1 esimene lause). KOKS § 43 lõike 4 kohaselt kutsub volikogu esimees või tema asendaja volikogu kokku valla- või linnavalitsuse või vähemalt neljandiku volikogu koosseisu ettepanekul nende tõstatatud küsimuste arutamiseks. Istungi toimumise aja määrab volikogu esimees või tema asendaja, arvestades valla või linna põhimääruses sätestatud, kuid mitte hilisemaks kui üks kuu. KOKS § 46 lõige 2 nõuab umbusalduse küsimuse määramist järgmise volikogu istungi päevakorda.

[Tsiiviilseadustiku üldosa seaduse](#) (TsÜS) § 135 lõige 1 sätestab, et tähtaja kulgemine algab järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, millega määrati kindlaks tähtaja algus, kui seadusest või lepingust ei tulene teisiti. Kui tähtpäeva saabumine on määratud kuudes arvutatava tähtajaga, saabub tähtpäev viimase kuu vastaval päeval (TsÜS § 136 lõige 3).

Küsisite ka, kas volikogu koosseisu enamus saab umbusalduse avaldamiseks omaalgatuslikult istungile koguneda enne 26. aprilli 2021. KOKS normid selleks õiguslikku alust ei anna. Sellist õigust ei saa järeldada ka Riigikohtu praktikast. Põhiseaduslikkuse järelevalve asja nr [3-4-1-12-04](#) lahendamisel (16. aprilli 2004. a otsuse punkt 21) leidis Riigikohus, et KOKS ei sätesta volikogu liikmete õigust omaalgatuslikult koguneda volikogu istungile. Riigikohus on pidanud volikogu omaalgatuslikku kogunemist istungile võimalikuks nt siis, kui isik, kes on pädev volikogu istungit kokku kutsuma, ignoreerib KOKS § 43 lõike 4 alusel esitatud vähemalt neljandiku volikogu koosseisu ettepanekut kutsuda nende poolt tõstatatud küsimuste arutamiseks kokku volikogu istung (RKPKo 16.04.2004, 3-4-1-12-04, punkt 21; 02.07.2004, [3-4-1-16-04](#), punkt 14). Sellise olukorraga aga antud juhul tegu ei ole.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Viitasite Riigikohtu otsuse nr 3-4-1-16-04 punkti 15 järgmisele lausele: „Kollegium on seisukohal, et volikogu liikmete ettepanekul tuleb volikogu istung kokku kutsuda päevaks, mis on istungi kokkukutsumise avalduses märgitud, arvestades seejuures KOKS § 43 lg-s 3 sätestatut.“ See Riigikohtu seisukoht on antud teistsuguses õiguslikus olukorras. 2004. aastal puudus KOKS § 43 lõikes 4 teine lause: „Istungi toimumise aja määrab volikogu esimees või tema asendaja, arvestades valla või linna põhimääruses sätestatut, kuid mitte hilisemaks kui üks kuu“. Seega ei ole praegusel juhul asjakohane juhendada sellest Riigikohtu seisukohast (v.a nõue järgida KOKS § 43 lõikes 3 sätestatut).

Volikogu esimees võib kutsuda volikogu istungi kokku ka sel kuupäeval, mida on soovinud istungi kokkukutsumise ettepaneku teinud volikogu liikmed. Samas ei kohusta seadus volikogu esimeest sellist otsust tegema.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Hannes Unt

õiguskorra kaitse osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Vallo Olle 693 8445
Vallo.Olle@oiguskantsler.ee